

Introductie Screeningslijst toetskwaliteit

De link naar de lijst: <http://screeningslijst.cito.nl/question/form/1>

Waarom werken met de Cito Screeningslijst?

De Cito Screeningslijst toetskwaliteit is een digitale lijst die we in 2013 in een eerste versie ontwikkelden op de afdeling toetsconstructie van Cito. Met deze lijst kunt u elke toets- of tentamenvorm screenen. De kwaliteit van een examenprogramma bepaalt u *niet* met de screeningslijst.

Er zijn al veel lijsten en checklists in omloop. Wat voegt deze screeningslijst toe?

- **één lijst voor alle toetsvormen:** De Cito Screeningslijst is toepasbaar voor alle toetsvormen. Het is dus niet meer nodig om verschillende lijstjes te hebben.
- **tien criteria:** Alle toetsvormen worden met dezelfde tien criteria gescreend. Een examencommissie heeft hierdoor gemakkelijk overzicht over de toetskwaliteit als geheel binnen de opleiding of afdeling.
- **snel:** Per toetsvorm worden verschillende vragen beantwoord. Ondanks de schijnbaar grote omvang van de lijst is de screening daardoor toch snel klaar. De rapportage is met één druk op de knop in de mailbox.
- **flexibel:** Gebruik door experts en beginnende toetsdeskundigen is mogelijk door de indeling in drie niveaus van detaillering. De lijst leidt een beginnende screener door de detailvragen door het proces; een ervaren toetsdeskundige kan op hoofdpunten zijn conclusies geven.
- **Rapportage met één druk op de knop:** U krijgt de rapportage in uw mailbox als wordbestand. Gemakkelijk nog te bewerken als u dat wilt.

Hoe is de lijst samengesteld?

Gebruikte bronnen

De Cito Screeningslijst is gebaseerd op de kwaliteitseisen die te vinden zijn in de (inter)nationale literatuur op het gebied van toetskwaliteit voor het onderwijs. Meer specifiek zijn de kwaliteitssystemen geraadpleegd die in Nederland in gebruik zijn:

- Standaarden voor examenkwaliteit mbo 2017
- Producteisen uit de norm voor valide exameninstrumenten (mbo-raad 2017)
- Eindrapportage Expertgroep BKE/SKE
- Toetsen op School, reeks Cito publicaties 2011-2017
- RCEC beoordelingssysteem voor toetskwaliteit
- Instrument voor collegiale screening van kennistoetsen Lectoraat assessment Saxion (2015)
- Internationale literatuur o.a: Nitko en Brookhart, Educational assessment of students

Validering voor het mbo

Praktische examens: De Cito Screeningslijst besteedt ook specifiek aandacht aan **praktijkexamens** in vergelijking met veel andere checklists en beoordelingssystemen die vooral voor theorieexamens bedoeld zijn.

Wettelijke vereisten: **De standaarden voor examenkwaliteit van de onderwijsinspectie** en de **Producteisen uit de norm voor valide exameninstrumenten** zijn in de screeningslijst geïntegreerd. Hierdoor is de screeningslijst prima inzetbaar door een examencommissie als vaststellingsinstrument.

Validering voor het hbo

De indeling van de criteria sluit herkenbaar aan bij de het model van de **toetscyclus** dat in het hbo in gebruik is. De toetscyclus is ook een uitgangspunt voor de leeruitkomsten, zoals geformuleerd in de eindrapportage van de expertgroep BKE/SKE.

De screeningslijst besteedt uitgebreid aandacht aan theorietoetsen en de criteria hiervoor zijn gebaseerd op het '*Instrument voor collegiale screening van kennistoetsen*', ontwikkeld door het Lectoraat assessment in Saxion 2015. Dit instrument is in het hbo-werkveld gevalideerd.

NVAO: De eisen valide, betrouwbaar en inzichtelijk voor studenten worden in de lijst uitgewerkt naar eisen die in de verschillende fasen van de toetscyclus van toepassing zijn.

Hoe werkt de Cito Screeningslijst?

Werken met de Cito Screeningslijst Toetskwaliteit vereist wel toetsdeskundigheid en enige oefening. Er is enige toelichting bij de vragen, maar deze is bewust beperkt van omvang om de lijst werkbaar te houden. De lijst vervangt dus niet een cursus of training, maar sluit daar juist bij aan. Advies voor nieuwe gebruikers: Geef niet op als het niet meteen zo snel gaat zoals u verwacht.

Praktische tips

- De lijst kan met elke browser werken, maar als de weergave niet goed is dan is een mogelijke oplossing om de link in Google Chrome te openen.
- De lijst heeft (nog) geen mogelijkheid om tussendoor uw werk op te slaan. Vul de lijst dus helemaal in.
- Als de weergave te klein is om te lezen: doe ctrl + tot de gewenste grootte is bereikt (dit geldt voor de meeste computers).

Vragen voor verschillende toetsvormen

Afhankelijk van de toetsvorm en de beschikbare informatie beantwoordt u de vragen. U hoeft dus niet alle vragen in te vullen, maar u kiest de subcriteria en hulpvragen die voor de beoordeelde toets van toepassing zijn.

Er is gekozen voor een tweedeling van toetsen naar theorie en praktijk.

- **Theorie:** Een toets met *cognitieve* vragen en opdrachten *die schriftelijk of digitaal* wordt afgenomen en die met een *antwoordmodel* beoordeeld wordt. Bij een theorietoets geven we de antwoorden NIET aan de student voorafgaand aan de toets ☺.
Bijvoorbeeld Meerkeuzevragen (MK) en Open vragen (OV)
- **Praktijk:** Een *praktische, beroepsgerichte of vaardigheidsgerichte* opdracht waarbij *gedrag of een opgeleverd product* wordt beoordeeld met *beoordelingscriteria*. Bij een praktische toets geven we de beoordelingscriteria ALTIJD vooraf aan de studenten.
Bijvoorbeeld: project, proeve van bekwaamheid, scriptie, presentatie.

NB1: Toetsvorm voor taaltoetsen: Gebruik de aanduiding **Theorie** als u taalvaardigheid schriftelijk toetst met MK of OV, bijvoorbeeld luisteren, lezen. Gebruik de aanduiding **Praktijk** als u taalvaardigheid in praktische situaties met beoordelingscriteria beoordeelt (schrijven, spreken, gesprekken voeren).

NB2: Als een toets meerdere vraagvormen of opdrachtvormen bevat kunnen voor beide vormen de vragen worden ingevuld.

Criterium 1 gegevens en volledigheid;

- Eerst noteert u of u alle documenten en informatie heeft om de screening uit te voeren. Indien niet alles aanwezig is, kunt u mogelijk wel de screening gedeeltelijk uitvoeren.
- Vervolgens vult u basisgegevens in over de toets en controleert u of deze gegevens kloppen met de studiegids of het examenplan. Als hier grote afwijkingen zijn adviseren we om de screening te staken en dit eerst te bespreken met de constructeur en/of examencommissie.

Criterium 2-10

De screener komt als volgt tot een tot een oordeel per criterium.

- Klik het criterium open
- Klik de relevante subcriteria open door op het rondje voor de vraag te klikken.
 - o Beantwoord de hulpvragen per subcriterium (ook hier maakt de screener zelf een selectie op basis van relevantie).
 - o Noteer bij elke vraag die u met ja of nee beantwoordt kort uw bevindingen in het opmerkingenveld. Deze tekst wordt in de rapportage getoond.
 - o Vul eventueel geen ja of nee in maar typ als toelichting: niet van toepassing.
 - o Let op: Als u bij een vraag niets invult en geen ja of nee aanvinkt dan komt de vraag niet in de rapportage.
- Bepaal nu het oordeel per subcriterium op basis van de hulpvragen.
- Bepaal vervolgens het oordeel per criterium op basis van de subcriteria.
- Ga door met de andere criteria.

Rapportage

- Vul tot slot uw e-mailadres in en u krijgt de rapportage in uw berichtenbox.

- De rapportage is een Word-bestand dat u eenvoudig kunt bewerken.

Achter in de rapportage ziet u een overzicht van de oordelen per criterium en hoeveel vragen u met ja en nee heeft beantwoord per criterium.

Tot slot

De Cito Screeningslijst is bij Cito in gebruik bij toetsconstructie, trainingen en certificering. Ervaringen van toetsdeskundigen en gebruikerservaringen verzamelen we en verwerken we in een nieuwe versie. In 2013 is de eerste versie in gebruik genomen, in 2015 is deze verbeterd en u heeft nu versie 2017 voor u.

De Cito Screeningslijst is vrij te gebruiken; er rust wel auteursrecht van Cito op. Citeren mag met bronvermelding. Kopiëren niet.